

ze svých studijních projektů a část se jich aktivně podílela na programu společenského večera, kdy vystoupili jako členové folklorního souboru Ponitran pro účastníky konference.

Během prvního pololetí roku 2019 by měl z proběhlé konference vzniknout sborník s odeznenými příspěvky.

Klára Císaríková (EÚ AV ČR, v. v. i., Brno)

7. mezinárodní konference Ethnology without borders

V pořadí již sedmá konference Ethnology without borders se konala v polské Bratislavi 16. a 17. listopadu 2018. Sjezdy studentů etnologie z univerzit států Visehradské čtyřky byly zahájeny v roce 2012 v Těšíně, poté pokračovaly v Krakově, Budapešti, Varšavě, Szegedu a Bratislavě.

Motto v Bratislavské konference – Field(s) without borders: Anthropological reflections on the nature of contemporary world – se odrazilo v náplni velké části příspěvků, jež byly věnovány terénnímu výzkumu a možnostem etnologického bádání v dnešní internetem determinované době.

První den jednání probíhaly současně konferenční panely Digital Aspects of Reality a Wikipedia workshop. Úvodní slovo měla docentka Monika Baer z Ústavu etnologie a kulturní antropologie v Bratislavské univerzity. Ve svém proslovu poukázala na současnou komplikovanou situaci etnologie v Polsku, která podle rozhodnutí ministra školství od letošního roku není už samostatným vědeckým oborem, ale patří k vědám o kultuře a náboženství. Svůj příspěvek následně prezentovalo deset účastníků konference. **Tematika jednotlivých referátů** zahrnovala otázky chápání času v kontextu nových technologií, možnosti výzkumu on-line komunit na příkladech náboženských a kulturních skupin, ale také skupin, jež se věnují domácím mazlíčkům. Byly rovněž prezentovány internetové marketingové strategie folkových kapel, fenomén falešné identity (catfishing) a sociální

interakce, k nimž dochází prostřednictvím YouTube kanálů.

Workshopu se zúčastnilo čtrnáct studentů, kteří získali příležitost se seznámit nejen s teoretickou stránkou fungování Wikipedie, ale rovněž naučit se přidávat a editovat hesla největší otevřené webové encyklopedie. Pořadatelé workshopu si dali za cíl propagaci etnologie na Wikipedii a rozšíření i doplnění informací týkajících se oboru.

Během panelu Anthropological Reflections, konajícího se druhý den, bylo prezentováno rovněž deset příspěvků. Pojednávaly o duchovních praktikách, identitě, stereotypech a vlivech Evropské unie na každodennost jejích občanů na příkladu Maďarska a slovensko-ukrajinského pohraničí. Do mimoevropského kontextu zavedla posluchače Diana Vallejo Robalino, která prezentovala svůj výzkum z ekvádorské Amazonie a upozorňovala na přetrvávající koloniální rétoriku ve výzkumech jihoamerických etnik.

Nejdelší a zároveň nejdůležitější diskuse se uskutečnila na téma internetové totožnosti současného člověka, která se podle většiny přítomných stala již neoddělitelnou součástí lidské totožnosti. Profesor Waldemar Kuligowski z poznaňské univerzity navrhl perspektivu pohledu na člověka nikoli jako na jednotku pohybující se mezi reálným a virtuálním prostorem, ale přímo jako na součásti internetu.

Ethnology without borders je výjimečnou příležitostí k setkání mladých etnologů ze střední Evropy. Někteří z nich se účastnili minulých konferencí ještě jako studenti, nyní jsou již erudovanými odborníky. Vratislavské setkání díky aktuálnímu

„leitmotivu“ potvrdilo, že etnologie má nástroje k tomu, aby reagovala na rychlé změny postmoderní doby.

Joanna Maurer

(Ústav evropské etnologie FF MU Brno)

Konference o muzeích v období politických změn – Oldenburg, 7.–9. listopadu 2018

Problematika muzeí ve východní Evropě v období politických změn (Museen in Phasen des politischen Umbruchs. Das östliche Europa im Fokus) se stala hlavním tématem konference, kterou pořádal Spolkový ústav pro kulturu a dějiny Němců ve východní Evropě (Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa) v Oldenburku společně s Odbornou komisí pro národopis vědecké rady Johanna Gottfrieda Herdera (Fachkommission für Volkskunde des Johann Gottfried Herder-Forschungsrats).

Konferenci tematicky připravily Cornelia Eisler a Heinke Kalinke z BKGE v Oldenburku. Cornelia Eisler ve svém úvodním vystoupení mimo jiné zmínila renesanci bádání o muzeích a materiální kultuře v rámci evropské etnologie, kterou lze pozorovat v poslední době (nejen co se týče konferencí, jež se muzeí týkají, ale i v odezvě na Call for Papers na tuto konferenci – organizátorky musely vybírat ze sedmdesáti abstraktů). Muzea se dostávají do centra pozornosti etnologů, historiků a dalších humanitních vědců jak z úhlu pohledu historie oboru a jako instituce, které shromažďují vědění, tak i jako instituce, které ho mají popularizovat. C. Eisler upozornila, jak důležité je klást důraz na vzájemné

ovlivňování muzeí a společnosti – a to v oblastech jako jsou historická paměť, kultura vzpomínání, politika paměti a společenské diskurzy, přičemž je jasné, že muzea jsou nejen subjekty, objekty, ale také aktéři a média. Tyto rozdílné role, které hrají, nabývají na důležitosti nejen v období politických zvratů. Konference si proto vytkla za svůj cíl zkoumat jak vliv politických zlomů na muzea, tak způsoby, jakými se muzea mohou podílet na zlomech, resp. jak jsou politické zlomy v muzeích představovány.

První konferenční sekce se týkala národních identit v období politických změn a autoři jednotlivých příspěvků se zaměřili na období od 2. poloviny 20. století do současnosti, a to v Polsku (Michał F. Woźniak na příkladu německých a polských muzeí v Toruni a Poznani), v Rakousku (Magdalena Puchberger na příkladu Národopisného muzea ve Vídni), v Bulharsku (Svetla Kazalarska pojednala o neexistujícím muzeu komunistické minulosti v této zemi) a v Německu. Německou situaci přiblížila Mary-Ann Middelkoop z Cambridge pomocí analýzy jedné z politických strategií Výmarské republiky, kdy ministerstvo zahraničí, jež zřídilo vlastní kulturní referát, prezentovalo za pomoci